

EN FEMINISTISK BOKCIRKEL PÅ BIBLIOTEK

Trots att bibliotek står för litteratur och läsning och av många uppfattas som en institution som enbart erbjuder böcker, är det försvinnande få bibliotek som verkligen profilerar sig inom litteratur.

Läsfrämjande åtgärder, betald lästid till bibliotekspersonalen så att de ska kunna ge adekvata boktips och författarbesök är en relativt liten del av folkbibliotekens verksamhet. Varför är det så? Om det är något som bibliotekens personal kan så är det litteratur. Folkbiblioteken har en särställning i detta och dessutom ett övertag gentemot bokhandlar, som bara går på vinst och försäljningssiffror. Varför satsas det då så lite på just det som skulle kunna göra oss framgångsrika?

När man pratar om bibliotek och jämställdhet så kommer man oundvikligen in på detta med att läsning, speciellt av skönlitteratur, är en sysselsättning som främst utförs av kvinnor. Enligt genusteoretiker som Yvonne Hirdman och Raewyn Connell innebär detta i

förlängningen att läsning och skönlitteratur har lägre status i det patriarkala samhället, eftersom det som betraktas som kvinnligt ses som sämre än det som förknippas med manlighet. Bibliotekarier har i regel ganska dålig lön och biblioteken är, som alla vet, lågt prioriterade. Sportarenor kan det byggas i dussintal medan bibliotek efter bibliotek läggs ned och mediebudgetar liksom personalresurser stryps. Bibliotekens begränsade resurser ska räcka så oändligt långt. Varför inte profilera sig inom det som våra besökare faktiskt förväntar sig av oss: böcker och läsning?

Hösten 2010 startade jag en feministisk bokcirkel på Gamlestadens bibliotek. Jag blev överväldigad av intresset. Cirkeln blev snabbt fullsatt och folk kom till Gamlestadens bibliotek från hela Göteborg och

var glada över initiativet. "Men varför har inte mitt lokala bibliotek något liknande?" och "Det är ju det här som biblioteken ska syssla med", var något som flera deltagare uttryckte. Är det för mycket begärt? Att varje bibliotek åtminstone erbjuder sina avändare någon slags bokdiskussion om året?

THE SUFFRAGETTE THAT KNEW JIU-JITSU.

Illustration: *The Suffragette that Knew Jiu-Jitsu. The Arrest (A. W. Mills (1878–1940) med modifikationer av Martin Persson, CCO).*

Men varför just en feministisk bokcirkel? I arbetet med magisteruppsatsen "Av kvinnor, för kvinnor. Fy fan" – En kvalitativ studie av hur sex svenska folkbibliotek integrerar jämställdhetsaspekter i sin användarorienterade verksamhet, väcktes ett intresse för att arbeta med just jämställdhet på bibliotek. Jag ville lyfta fram författare som på något sätt berör jämställdhet, feminism och kvinnohistoria, eller där författaren är uttalad feminist, och samtidigt främja läsning och diskussion. Detta är ett sätt att arbeta med jämställdhet i vår utåtriktade verksamhet. Fokus har kommit att hamna på feministiska klassiker men för att få en bra mix försöker jag alltid välja en bok från första vågens feminism, en från andra vågen, en samtida och en bok från ett icke västerländskt land. Vi läser enbart skönlitteratur och det har varit svårt att hitta litteratur

skriven av män, med undantag av Carl Jonas Love Almqvists *Det går an*.

Diskussionerna blir som mest intressanta när vi tycker helt olika, vilket vi nästan alltid gör. Några hatar boken medan andra älskar den. Vad tycker vi om handlingen, om den och den karaktären, om språket, vad är det

för slags feminism den förmedlar, vad finns det för erfarenheter i gruppen, har samhället ändrats något, osv. Ofta hamnar diskussionerna i det privata. Det är så klart svårt att läsa en bok och inte spegla sig själv i den. Oavsett blir det alltid spännande diskussioner och att lyssna på varandra ger en djupare dimension och förståelse av läsoplevelsens olika möjligheter. Att läsa och

diskutera feministisk litteratur blir också ett sätt att reflektera över samtiden. Vid cirkelträffens slut har vissa ändrat åsikt om boken medan andra har stärkts i sin.

Att driva en bokcirkel (eller fler) på folkbiblioteken är ett sätt att lyfta fram litteraturen och främja läsning. Det är att hörsamma de som vill dela sin läsoplevelse med andra. Att lägga fokus på feministisk litteratur är ett sätt att arbeta med jämställdhet, men framförallt är det ett tillfälle att läsa många intressanta böcker.

Anna Jonsson

Bibliotekarie, Gamlestadens bibliotek